Woensdag 27 December 1944. DAGBLAD 61ste Jaargang No. 4394

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog Redactie-adres Consciëntiesteeg 27, telef. 1658; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Bastenaken houdt vol.

Elas verbreekt het gegeven woord.

„..de mensen moesten niet verplicht zijn een regering te gehoorzamen als zij niet de vrijheid hebben haar te becritiseren.“ de Paus.

KERSTREDE VAN DEN PAUS.

Wij hebben thans nog enkele stukken ontvangen uit de kerstrede des pausen, welke wij hieronder afdrukken. Zodra de volledige text, welke ons per post wordt toegezonden, op Curaçao is aangekomen, zullen wij die in vertaling publiceren. De uittreksels luiden dan:

De Paus veroordeelde hen, die, sommigen door geweld, pogen, aan invloed te winnen. De Heilige Vader noemde zichzelf en de Katholieke Kerk de verdedigers van de waarheid tegen de lage listen van overheersende dwalingen. Hij wilde de ogen der mensen, die van goeden wille zijn, openen en in het bizonder van de gelovigen voor de gevaren van de moderne stromingen. Mensen en grenzen zijn veranderd als gevolg van de oorlog, zeide de Paus. Zal de mensheid na deze bloedige geseling te lijden krijgen van de giftbeet van een burgeroorlog? De slachtoffers van dwaling, schuldigen en onschuldigen, zijn talloos. Maar temidden van alle leed, ellende, verdrukking, onrechtvaardigheid en geestelijke verwaarlozing en slecht voorbeeld, roept de kerk haar dienaren en zonen op tot het apostolaat van woord en daad. De kerk haat alle enghartigheid en valse glorie van den phariseërs, maar de kerk, zal als hoedster staan, om alle mensen die in de stilte van hun hart en met verstand zoeken naar het juiste oordeel van waarden. Vele veranderingen hebben al plaats gegrepen en het huidig tijdsgewricht is vol wrijving en geweld, zoals misschien nog nimmer in de geschiedenis De Paus vroeg zich af of deze ontwikkeling een ordelijk verloop zou hebben dan wel plotseling losbarsten met geweld, zodat zij de brug tussen het verleden en het heden zou opblazen. Zal deze ontwikkeling zich voltrekken als een rivier, die machtig buiten oevers treedt? In dit geval buiten de oevers der rechtvaardigheid en van de zedenleer? De Paus wendde zich speciaal tot de vijanden van Christus en zijn kerk omdat deze thans doende zijn zich als engelen des lichts te gedragen door de woorden Vrijheid, Onafhankelijkheid en Democratie te gebruiken om hiermede de werkzaamheid van de gelovigen weg te maken (Engelse text: to chloroform the vigilance of the faithful). Het democratisch ideaal is de beste vorm des levens. Zulk een democratie kan zowel in een republiek als in de monarchie bestaan, maar de mensen moesten niet verplicht zijn een regering te gehoorzamen als zij niet de vrijheid hebben haar te becritiseren. Het wezen der democratie bestaat in het helpen van de burgers hun mening te vormen en dan hen te helpen in het algemeen belang dienstbaar te zijn. De mensheid streeft er langzamerhand naar een meer liberale hoogte van politiek leven te bereiken.

Ook vroeg de Paus om een wereldorganisatie, die bestemd is de vrede te bestendigen en waarin de vrijmachtigheid van elke natie zou worden bewaard. Zulk een organisatie moet de agressie tegengaan waar zij zich ook voordoe. Deze oorlog moet ook straffen, maar de gestraften moeten enige hoop hebben te zijner tijd in de samenleving der natiën te worden opgenomen.

De Paus verklaarde, dat als de aanvallers gevoelen dat zij door de gehele wereld worden gestraft zal er een nieuwe wereld ontstaan uit de duisternissen.

Tenslotte vroeg de Paus om economische en militaire sancties tegen aanvallers binnen het kader der rechtvaardigheid. De Paus veroordeelde een absolute regering, welke echter niet hetzelfde is als een absolute monarchie en Hij zeide, dat gezonde democratie op de christelijke beginselen en op de natuurwet gebaseerd moet zijn.

Aan het einde van Haar rede, dankte Zijne Heiligheid de Latijns Amerikaanse landen, de Verenigde Staten, Spanje, Zwitserland en enkele middel-Europese landen voor hun antwoord op 's Pausen roep om hulpverlening. In zijn rede maakte de Paus geen melding van Duitsland (Vaticaanstad, (AP) 24.12).

DE VIERDE ADVENTSZONDAG EN DE KERSTDAGEN.

Korte samenvatting van wat gebeurde.

Hier volgt allereerst, met weglating van de details en reeksen eigennamen, een overzicht van de drie verstreken dagen, die voor geen enkel soldaat rust met kerstmis brachten. Dit is dus het nieuws tot ongeveer gisteravond.

Ons eigen land.

In ons land lange tijd min of meer uit het nieuws geweest, thans worden weer patrouilleringen gemeld uit de streek ten Noorden van Tilburg en bij Venlo. Ook hield Hare Majesteit de Koningin een rede, welke, zo wij haar nog bijtijds volledig ontvangen, elders in dit blad staat.

Het Westelijk front.

Hoewel de Duitse aanval nog geenszins geminderd is in kracht, is de Duitse oorlogsmachine in de Ardennen veel slapper dan in 1940. Eisenhower is thans een grootscheepse tegenaanval begonnen met als twee kernpunten Bastenaken en Echternach. In tegenstelling tot wat eerder bericht werd, is Bastenaken in geallieerde handen. Toch wisten de Duitsers voorbij Ourthe te komen en bevinden zij zich in de buurt van Rochefort en Lierneux dat ten Noorden hiervan ligt. Kennelijk is het dus de bedoeling de Noordamerikanen bij Sint Vith te omsingelen. In Duitsland zelf maken de geallieerden voortgang op zes en een halve kilometer ten Zuiden van Düren, waar zij de dorpen Windem en Obermaudach konden bevrijden. Een nieuw Noordamerikaans offensief laaide op in de vlakte van Keulen, welker belang uitsluitend strategisch is, omdat een netwerk van wegen door deze vlakte samentreft aan de Rijn bij Keulen, om aan de overzijde waaiervormig zich uit te spreiden over het Duitse nijverheidsbekken. Enorme luchtaanvallen, groter dan ooit, werden door Noordamerikanen gedaan; een telegram spreekt van 12.000 vliegtuigen.

Het Zuiderfront.

Het Zuiderfront, dat in Italië, is niet het beste. Ook in de afgelopen dagen bleef het belangrijkste evenement de inneming van Casetta, toen de Canadezen tussen de Senio en de Lamone iets oprukten. Noordamerikaanse schepen en Franse schepen leverden tezamen een slag tegen den vijand. De plaats hiervan werd niet beschreven. Voor het eerst in het leven van vele Brazilianen, die ook aan dit front vechten, sneeuwde het en de Brazilianen hebben ook erg te lijden van de sneeuw en koude. Kerststemming was er niet, hoewel ten teken van de stabiliteit van dit front vermeld kan worden, dat er geregeld uitzendingen van kersdiensten in schuren en huizen.

Aan het Oostfront.

Boedapest staat practisch op vallen, luidde, een telegram, dat wij Zondagochtend kregen, maar thans, Dinsdagavond, is het wel benauwd, maar staat het nog. Als het valt schijnt het dat hiermede tien Duitse divisies worden vastgezet. In Tsjechoslowakije trokken de Russen ook iets verder door. Maar het belangrijkste van de gebeurtenissen in Hongarije is wel de stichting van een Voorlopige Hongaarse Regering onder Russisch initiatief opgezet.

Deze Voorlopige Regering staat onder Generaal Bela Miklos de Dalnik. Het aantal regeringen onder generaals neemt steeds toe. Deze Miklos was bevelhebber van het 'koninklijke' Hongaarse leger nadat Horthy was weggegaan en Szalasi het bewind had overgenomen. In Miklos' cabinet zitten partijlozen, boerenvertegenwoordigers, sociaal-democraten en communisten. Het cabinet is inmiddels al beëdigd en zijn eerste daad was een wapenstilstand met de Sovjet-unie en alle vrijheidslievende landen voor te bereiden naar de wijze, waarop ook Roemenië en Bulgarije zulks deden.

Churchill in Athene.

Een verrassing was de aankomst van Churchill & Eden in Athene, waar zij spraken met Veldmaarschalk Alexander en Gezant Harold MacMillan, Premier Papanandreou en den Orthodoxen Aartsbisschop Damaskinos. Bedoeling een conferentie van alle elkander bestrijdende partijen te leggen. Damaskinos zou voorzitter worden. Deze aartsbisschop, die in 1939 al eenmaal tot aartsbisschop van Athene gekozen was door de Heilige Synode — na de dood van den groten Chrysostomos Papadopoulos — werd toen nadat hij al ingehuldigd was door de bevolking door de regering naar Corinthe teruggestuurd. Dit was de regering van Metaxas. Een regeringspop werd aartsbisschop. Deze is inmiddels overleden en daar Metaxas eveneens gestorven is, is Damaskinos er toen gekomen. Deze heeft zijn opleiding in de Verenigde Staten genoten, heeft daardoor een ruimere blik. En wat veel waard is in deze tijden: hij houdt van Uncle Sam. Inzake de strijd zelf in Hellas is er weinig verandering. De Britten gaan voort Piraeus en Athene te zuiveren.

Kerstrede van Hare Majesteit.

„Landgenoten in Nederland. Opnieuw wens Ik u een gezegende Kerstmis en Nieuwjaar in de zekere verwachting van een spoedige algehele bevrijding. Ik verheug mij er over, dat Ik mij terzelfdertijd tot allen kan richten; zij die zoeken, zij die wellicht niet zoeken en ook zij die de weg reeds hebben gevonden naar Bethlehem. Aldus geef Ik gevolg aan de betekenis van het grootse geschenk, dat God ons gaf in de komst van Christus. Maar Ik wil over Kerstmis zelf spreken; toen de wereld nog was zoals wij haar steeds hebben gekend en zoals wij verwachtten, dat zij zou blijven, vierden wij Kerstmis met zorgeloos en gelukkig gemoed.

Wij waren bijna de donkere achtergrond vergeten van de boodschap des Engels, toen hij ons vrede beloofde. Vele andere dingen hadden de gedachten aan de duisternis verdrongen, tot zij de laatste jaren door grenzenloze onderdrukking, ellende en bloedvergieten over ons kwam. Deze verschrikkelijke dingen, die nu de harde werkelijkheid vormen, brachten ons het ontwaken. De Kerstboodschap staat niet in scherpe tegenspraak met de tegenwoordige toestand van onuitsprekelijk lijden. Deze boodschap slaat juist op dat lijden. Als alles met ondergang bedreigd wordt, is zij de enige hoop die ons blijft. Juist de Kerstboodschap stelt ons in staat een „neen“ toe te roepen aan de machten van de duisternis, die ons met ondergang bedreigen. Wij richten ons tot God in den Hoge al onze hoop vestigend op de betekenis der Kerstboodschap.

In het Evangelie van Johannes wordt ook gesproken over het Licht dat in de wereld kwam. De komst van dit Licht betekent de vervulling van Gods belofte aan de mensen. Wij komen allen samen rond de kribbe van Bethlehem en daar worden wij ons bewust van de liefde, die ons allen omvat en die ons bindt: de naastenliefde. Daar leren wij begrijpen wat onze roeping is en wat ons bindt in onze gemeenschappelijke arbeid, gericht op éénzelfde doel. Daar zien wij ook duidelijk, dat wij het welslagen hiervan boven alles moeten stellen.

De belofte die de Kerstboodschap bevat, is een belofte tot een betere toekomst. Wij mogen hopen, dat de dageraad spoedig aanbreekt. De toekomst zal voor al gegrond zijn op nauwe samenwerking in die geest en niets kan er ons beter op voorbereiden dan de geest van Kerstmis, die ook in een ander opzicht een grote belofte inhoudt, namelijk de overwinning van het kwaad door het goed. De wereld is nog gehuld in een nacht van strijd en zorg en rouw — wij weten hoe de gehele schepping lijdt — omdat de wereld niet volmaakt is, maar Christus leidt haar verder op de weg naar volmaaktheid. Als Zijn werk voltooid is, zal Hij terugkeren naar de mensen en onder hen verblijven. God zal de tranen drogen en daar zal geen leed meer zijn noch zorg, geen misdaad en geen pijn. Misschien lijkt het op gebrek aan eerbied om hier voor de microfoon te eindigen met een gebed. Maar als wij aan het lijden denken van ons volk, dan richten onze gedachten zich vanzelf tot het gebed. Alleen God weet hoeveel handen hiertoe gevouwen zijn, zeker veel meer dan wij denken. In deze geest gevoel Ik mij één met u allen, denkend aan degenen, die ontvoerd zijn, die lijden in gevangenissen en concentratiekampen, aan alle moeder en kinderen en allen, die honger en koude lijden, aan alle zieken, aan onze opofferingsgezinde helden van de verzetsbeweging, aan onze land-, zee- en luchtstrijdkrachten, aan onze zeelieden van de koopvaardij en de vissersvloot en onze zwaarbeproefde landgenoten in de overzeese gewesten. God zegene u allen.“

„Ik gevoel mij één met u allen“.

HET NIEUWS van VANDAAG

Aan 's werelds oorlogsfronten waren tijdens het Hoogfeest van Kerstmis de lichtjes der Kerstbomen gedoofd en voor de Kerstkribbe lag in diepe duisternis een uit elkaar gereten mensheid met als enige stamelende bede: vrede. Men zou het op Curaçao niet zeggen, dat er zulk een oorlogsgeweld in de wereld heerst. Er was veel feest, veel kalkoen en heerlijk eten. In Bastogne of Bastenaken aan het Westelijk front vocht echter een Noordamerikaans garnizoen een bijkans bovenmenselijke strijd tegen de opdringende Duitsers. Geheel het Westelijk front laaide in een zee van vuur en bloed. Boven Duitsland strooiden de bommenwerpers — men spreekt van 12000 — een ontzaggelijke hoeveelheid vuurwerk naar beneden.

In de Kerstdagen, het feest des Vredes, stierven duizenden een wreedaardige dood. Overal, waar men de ogen wendt, is het oorlog en verderf. Vijanden bevechten elkaar, maar ook wapenbroeders, zoals in Athene. Churchill en Eden reisden er naar toe en trachten een oplossing te vinden, maar terwijl zij nog aan het praten waren met de leiders, verbrak de Elas het gegeven woord om de vijandelijkheden te staken en opende de Elas het vuur op een Engels oorlogsschip en hierop volgden dan weer de Engelse bombardementen.

Boedapest staat op vallen. 100.000 Duitsers zitten in de knel. Wanneer zij pogen te ontsnappen, dan wacht de helft zeker de dood. Rusland nam reeds maatregelen om voordeel te trekken uit Hongarije's bevrijding en benoemde een voorlopige Hongaarse regering.

De Noordamerikanen openden twee nieuwe offensieven aan het Westelijk front, welke nog steeds aan de gang zijn.

En temidden van al dit oorlogsgeweld verhief de Vader der Christenheid Zijn stem en waarschuwde voor de komende tijden. De Paus verhief Zijn stem tegen de vijanden van Christus en Zijn kerk, die zich voordoen als engelen des lichts en de woorden Vrijheid, Onafhankelijkheid en Democratie misbruiken om hun eigen machtswellust te voldoen. Beangstigend is ook des Pausen vrees voor naderende burgeroorlogen. Duidelijk is Zijn uitspraak, waar de Paus zegt: het democratisch ideaal is de beste vorm des levens... maar de mensen moesten niet verplicht zijn een regering te gehoorzamen, als zij niet de vrijheid hebben haar te becritiseren.

Voorwaar, een woord, waar velen hun voordeel mede kunnen doen.

Op Curaçao verliep, zoals reeds gezegd, het Kerstfeest gezellig. De mensen deden zichzelf erg goed, maar vergaten toch ook hun medebroeders, niet gezien het vele goede, dat gedaan werd voor de zeelieden. De koningin richtte een groet tot lijdend Nederland, die weder getuigt van het diepe geloofsleven onzer Koningin en van Haar medeleven met het geteisterde volk.

MITCHELLS IN ACTIE.

Geallieerd Hoofdkwartier op Leyte:

Nederlandse en Australische Mitchells hebben Japanse installaties op Timor getroffen en vernield. Drie barken en een logger zijn Zaterdag buiten de kust van het eiland beschadigd.

ZWEEDSE STEM OM NEDERLAND TE HELPEN.

Frederik Stroem, welbekend socialistisch kamerlid en voorzitter van het schrijversgilde te Stockholm, stelde de vraag aan de regering of niets gedaan kon worden voor het ongelukkige Nederlandse volk. Hij zegde: „ik beschouw het als mijn plicht en ook als die van de Zweedse regering en het Zweedse parlement om een beroep te doen op de bevolking om zijn uiterste krachten in te spannen om Nederland te helpen (Aneta).

IN MEMORIAM

Z. H. E. Monseigneur Jordanus Bernardus Adrianus Gijlswijk †

Men schrijft ons:

In de avond van 23 December kwam op het Bisschoppelijk Paleis telegrapisch bericht binnen van het plotseling overlijden van Zijne Hoogwaardige Excellentie Mons. Jordanus B. Gijlswijk. Toen de radio dit bericht omriep, zullen heel wat mensen op Curaçao zich de figuur van Monseigneur Gijlswijk voor ogen hebben gehaald, hun vroegeren pastoor van Santa Ana.

Monseigneur Gijlswijk werd geboren te Delft op 19 November 1870. Hij bezocht de Latijnse school van Gemert en trad in de orde van de Dominicanen, waarin hij op 20 November 1892 zijn professie aflegde. Hij werd priester gewijd op 15 Augustus 1898 en reeds het jaar daarop op 3 Mei kwam hij als missionaris op Curaçao aan.

Na enkele jaren kapelaan te zijn geweest op Otrabanda werd hij pastoor op Westpunt in het jaar 1901. Was in het jaar 1902 secretaris van den Bisschop, doch het jaar daarop zien wij hem reeds als Pastoor op Sint Maarten.

Ook na zijn eerste vacantie, in Nederland doorgebracht 1909 — 1910, keert hij naar Sint Maarten terug en wordt daar de grondlegger van het hospitaal op Sint Maarten.

Op 6 Maart 1911 wordt hij pastoor in de parochie H. Anna. Hij was ook geestelijk adviseur van de Coöperatieve Nijverheidsvereniging. Veel heeft hij gedaan voor de ordening van de archieven en met eigen hand stelde hij een tweedelige croniek samen over de Kerkgeschiedenis van Curaçao, welke croniek een goudmijn was voor allen, die ná hem over Curaçaos Kerkelijk verleden schreven.

Van zijn hand verschenen nog meer artikelen over de kerkgeschiedenis o.a. over het zeer ingewikkeld probleem van het huwelijksrecht op Curaçao, artikelen in het gedenkboek bij het 50-jarig bestaan der Dominicanenmissie op Curaçao en terecht merkt Pater Dalhaus op, dat Mgr. Gijlswijk eigenlijk de aangewezen persoon was geweest om bij het eeuwfeest van Mgr. Niewindt diens biographie te schrijven. „Het boek zou anders uitgevallen zijn“, meent men.

Hij ook is medeoprichting van de St. Vincentiusstichting met de Heren De Lannoy, Romijn en Vincken, welke stichting nu reeds jaren heilzaam werkt door de stichting Scherpenheuvel.

Met enkele Curaçaoënaars bezocht hij op vacantie de bedevaartplaats Lourdes. Toen echter nam zijn leven een andere wending: hij maakt in October 1921 een reis door Zuid-Afrika om daar als Apostolisch Visitator de Zusters Dominicanessen te visiteren. In September het jaar daarop, begeleidde hij de generaal der Orde, Pater Ludovicus Theissling O.P. op zijn visitatiereis door Engeland en Ierland. In October ontving hij in Rome de hoge benoeming tot Apostolisch Delegaat van Zuid-Afrika en Titulair Aartsbisschop van Euchaïtes.

Op 8 December 1922 was de gloriedag der consecratie welke geschiedde in de kerk van Santa Maria sopra Minerva te Rome door den Nederlandsen Cardinaal Willem van Rossum, met als medeconsecratoren Zijne Hoogwaardige Excellentie Mons. Smets, een anderen Nederlandsen Delegaat, nl. in Perzië en Zijne Hoogwaardige Excellentie Mons. Fumasoni Biondi. Het was een biezonder voorrecht voor Mgr. Gijlswijk, dat zijn vader deze plechtigheid in Rome mede kon maken. Cardinaal Van Rossum hield een Italiaanse en een Nederlandse toespraak, want natuurlijk geheel de Nederlandse kolonie in Rome woonde deze plechtigheid bij. Curaçao was op deze plechtigheid. Curaçao dat een sterken missionaris verloor, was vertegenwoordigd door Pater Sares.

Hij kreeg het gebied van Zuid Afrika toegewezen, een gebied met 14 Vicariaten en Praefecturen.

Honderd jaar geleden had de eerste Vicarius van Zuid-Afrika Mons. Griffith een Iers Dominicaan, reeds Nederlandse priesters gevraagd — toevalligerwijze heeft een tijdlang onder hem ook Mons. Ewijk, de latere eerste Apostolisch Vicarius van Curaçao, gewerkt —. Toen leek de toekomst nog goed, 52% van de boeren waren Nederlanders, 27% Duitsers; daarbij nog de Franse Hugenoten en Mons. Griffith meende, dat zij voor priesters, die hun taal spraken, de oren niet zouden sluiten. Het is echter later zelfs op straffe des doods verboden geweest, daar in de streken als Katholieke geestelijk te vertoeven.

Mons. Gijlswijk vond een moeilijk gebied. De Nederlandse Dominicanen namen er later ook een missie aan, nl. in Heilbron (Oranje Vrijstaat), doch de armoede nijpt er, de rassentegenstellingen zijn er sterk onchristelijk. De mensen op Curaçao weten wel iets van die missie af door de artikelen van hun Pater Delaert, vroeger op Curaçao, die nog altijd in het Papiament daarover weet te schrijven in de „La Union“.

Tussen door was Mons. Gijlswijk nog speciaal delegaat voor de conferentie der Bisschoppen in de Nederlandse Archipel van Oost Indië.

Zijn verschijning deed een krant in Nederland verzuchten: „Wanneer zou de Nederlandse regering gaan begrijpen, dat Katholieken ook wel diplomaten kunnen zijn en eens katholieken gaan benoemen tot gezanten enz?“ Het na-oorlogse Nederland moge zich tot die hoogte hebben opgewerkt.

Zijn wapen was het wapen der Orde van de Dominicanen met daarvoor een klein wapen met ster, die verschijnt boven de berg, als eenvoudig embleem stond er „Oriatur“. Hij hoopte dat de ster zou opgaan, de ster van het geloof zou opgaan in het groot missiegebied van geheel Zuid-Afrika. Naast hem werkte in Midden-Afrika de latere Cardinaal Hinsley.

Was het aantal Vicariaten en Praefecturen in 1922 14, in het jaar 1935 was dit aantal reeds gegroeid tot 21. Er waren toen ongeveer 300.000 katholieken. Zijn residentie was te Bloemfontein, waar hij ook gestorven is.

Curaçao mag niet vergeten voor zijn zielerust te bidden.

Moge de ster van Bethlehem die in zijn wapen prijkte, voor hem zijn opgegaan. Hij ruste in vrede.

CURAÇAO

ONDERSCHEIDINGEN UITGEREIKT OP HET GOUVERNEMENTSHUIS.

Zondagmorgen had in het Gouvernementshuis, in aanwezigheid van Zijne Excellentie den Gouverneur een korte plechtigheid plaats tijdens dewelke Schout bij Nacht Carel J. baron van Asbeck, Algemeen Militair Commandant en Overste Hemmo W. Hemmes, Havenmeester, gedecoreerd werden door vice-admiraal S. G. Beatty, als Commandeur en Officier in het Legioen van Verdienste van de Verenigde Staten van Noord-Amerika. De Noordamerikaanse Vice-Admiraal was vergezeld door zijn adjudant, Luitenant Bates.

Verder waren aanwezig Commander Marbury, Overste Fredericus H. M. van Straelen, Kapitein Hollenberg, onderhavenmeester Mario C. Cadieres, Luitenant ter Zee Jacobus F. Willemse, de Heren L. Vente, directeur van de K.N.S.M. en Leendert W. Korthals, directeur van de C.S.M., beiden van de Nederlandse Scheepvaartcommissie; Luitenant M. A. Perret Gentil, adjudant van den Gouverneur en Eugène A. Winters, waarnemend Hoofd van de Gouvernements Persdienst.

Na de uitreiking van de onderscheidingstekens werden enkele verversingen gebruikt in de met de Noordamerikaanse en Nederlandse vlaggen versierde receptiezaal van het Gouvernementshuis.

167.600 PASSAGIERS IN 10 JAREN.

Zoals wij Zaterdag al schreven, was het 21 December jl. tien jaar geleden, dat een der KLM vogels, de Fokker F18 „Snip". PH-AIS—sinds herdoopt PJ-AIS — op Curaçao neerstreek; het einde van de eerste Kerstpostvlucht van Nederland naar Suriname en Curaçao, via Marseille, Alicante, Casablanca, Porto Praia, Paramaribo en La Guaira, waarbij onderweg als eerste vliegtuig het midden der Atlantische Oceaan werd overgestoken.

Hiermede was de Afdeling West Indië der KLM een feit geworden en de eerste 10 jaar ononderbroken luchtvaartdiensten zullen over enkele weken volbracht zijn.

De eerste dienst werd geopend op 19 Januari tussen Curaçao en Aruba; tezamen het grootste olieraffinage-centrum ter wereld.

Intussen waren 2 andere Fokkers, een F 18 en een F8 naar Curaçao verscheept, de laatste speciaal uitgerust voor luchtfotografie. Gestadig werden de frequenties opgevoerd en het luchtnet uitgebreid naar de nabuurlanden. Thans worden regelmatige diensten onderhouden met Colombia, Venezuela, Suriname, Trinidad, St. Maarten, de Dominicaanse Republiek, Haïti, Jamaica, Cuba en de Verenigde Staten.

Voor de invasie van Nederland waren de voorbereidingen voor de Transatlantische dienst vrijwel compleet, doch de dienst kon niet meer worden ingesteld. De KLM hoopt deze dienst spoedig na de oorlog te kunnen openen.

De volgende cijfers geven een indruk van hetgeen door de Afdeling West Indië der KLM gepraesteerd werd (de cijfers voor December 1944 werden geschat):

Passagiers/Kilometers T Verkoop 64.000.000; vervoerde passagiers 167.000; vracht 775.000 kg.; overbagage 755.000 kg.; luchtpost 171.000 kg.; gevlogen uren, totaal 37.400; gevlogen kilometers, totaal 9.058.000.

Niettegenstaande uitbreiding der vloot gedurende de oorlog niet mogelijk bleek en zelfs 2 Douglas DC5's naar Oost Indië gezonden werden en 1 Lockheed SE14 in 1942 verloren ging, is het vervoer steeds stijgende zonder dat kentekenen van een daling in de toekomst te bespeuren zijn.

Zonder twijfel zal de na-oorlogse periode er een zijn van grote uitbreiding in deze streken. Zodra levering mogelijk is, zullen de oude vliegtuigen vervangen worden door meer en moderner toestellen van groter vervoerscapaciteit en verhoogd comfort voor de passagiers.

VOOR HET EERST OP CURAÇAO.

Vanmorgen is in de examenzaal van het Departement van Onderwijs en Volksontwikkeling op Pietermaai het eerste op Curaçao gehouden examen voor de hoofdacte — d.w.z. voor hoofdonderwijzer — begonnen. Dit examen is geijk gesteld met dat, hetwelk in Nederland wordt afgenomen en deshalve zijn de eisen geheel gelijk. Voor ons eiland is dit een grote gebeurtenis, die getuigt van de emancipatie, die Curaçao ook op dit gebied medemaakt. Zestien candidaten hebben zich hiervoor opgegeven, enkelen uit Europees Nederland, enkelen van Curaçao zelf en enkelen uit Suriname. Ruim drie jaren geleden werden besprekingen gevoerd om tot de oprichting van zulk een cursus te komen, omdat onder de onderwijzers, die lagere acten hadden, er ook waren, die de hoofdacte wilden behalen. Vroeger moesten dezulken naar Nederland, hetgeen ongetwijfeld voor verschillenden onder de huidige candidaten bezwaarlijk zou zijn geweest. Twee cursussen zijn er toen gekomen. Tot de ene nam onze Apostolisch Vicarius het initiatief, die enkele maanden na voorbereidende besprekingen, , het treffen van regelingen, zoeken en aanstellen van leraren enz., in Mei 1942 de hoofdacte-cursus opende. Daarnaast organiseerde de Inspecteur van het Onderwijs een openbare cursus. Talloze moeilijkheden moesten worden overwonnen. De leraren hadden zonder uitzondering elders volle dagtaken, sommigen een overvolle dagtaak. Zij kwamen er, omdat ook zij het nut van deze cursus inzagen. Vanzelfsprekend is het aantal leerlingen teruggelopen. Niet allen die geestdriftig begonnen, zetten door. Sommigen moesten in schuttersdienst en voor hen was het onmogelijk de zeer zware studie te vervolgen.

Het is geen grap om in de tropen na een dag voor te grote klassen te hebben gestaan, om geplaagd te worden met nakijkwerk, daarbij nog te studeren, vooral niet toen de verduistering dit nog tragischer maakte. Het tekent onze mensen van het onderwijs dat zij hebben doorgezet. Deze week is een deel van hun examen, de week na Pasen het tweede gedeelte. Zij zullen er niet alle zestien komen. In Nederland was het aantal candidaten dat slaagde, maar gering, want de eisen zijn streng. Voor degenen, die slagen, zal het een praestatie te meer zijn, maar voor beiden, hen die slagen en hen die zakken, is het feit, dat zij tot het eind toe hebben volgehouden, bewijs dat zij tot hoger werk geroepen zijn, bewijs van hun karakter, bewijs van hun toewijding en volharding. Curaçao staat wat onderwijs betreft vooraan in geheel Caraïbië en ver daarbuiten. Voor allen die hoe dan ook hierbij betrokken zijn, is dit een dag van Nederlandse grootheid.

SCHILDERIJEN-TENTOONSTELLING.

Ter gelegenheid van het Kerstfeest houdt Centro Social Católico een schilderijententoonstelling. De kunstenaars Broeder Smit van Brakkeput en Jan Maters, stonden hun werk af en aldus hangen de zalen van Centro Social Católico vol met een dertigtal werken. De tentoonstelling zal open blijven tot na Driekoningen en een ieder is welkom om op zijn gemak de schilderstukken te genieten.

De voorzitter van Centro Social Católico, de Heer Elias A. Römer, heette alle aanwezigen hartelijk welkom, waaronder Zijne Hoogwaardige Excellentie Mons. Petrus I. Verriet O.P. met secretaris, W. Brada O.P. en Dr. Wybojan Goslinga. De Heer Römer noemde het een voorrecht de zalen in dienst te mogen stellen van de twee kunstenaars en hoopte, dat iedereen genieten mocht van de tentoon gestelde werken.

Pater Philippus Offermans O.P., de geestelijk adviseur van Centro Social Católico, zeide hierna het woord nemend, dat het een eer en voldoening was de twee kunstenaars gelegenheid te mogen geven hun werken ten toon te stellen. Hierdoor immers komt de sociale strekking van het Centro duidelijk naar voren. De kunstenaars hebben met een ernstig hart en volle overgave aan hun werken gearbeid. De bezoekers oordelen zelf over de resultaten. De kunstenaars zijn steeds bereid de nodige inlichtingen aan de bezoekers te verstrekken.

Na de hartelijke woorden van Pater Offermans werd er gelegenheid gegeven de kunstwerken in ogenschouw te nemen. Tijdens de opening dezer tentoonstelling zong het zangkoor van de jongens van het Sint Albertuscollege onder leiding van Frater Arnoud op schone wijze. Later zal op het tentoongestelde worden teruggekomen.

BONBOEKJES OP DE BUSSEN.

Binnen enkele dagen zullen bonboekjes op de gouvernementsbussen verkrijgbaar worden gesteld. Zulk een boekje kost 4 G. en bevat 20 kaartjes. Daar elk kaartje recht geeft op een rit van 25 cts., is het bonboekje dus een besparing. Te zijner tijd zal per advertentie worden bekend gemaakt, wanneer de boekjes verkrijgbaar zijn.

Inzake een ons gedaan verzoek hoe de dienstregeling toch eigenlijk is, zeide Directeur Gorsira ons, dat biljetten met de dienstregeling bij de chauffeurs verkrijgbaar zijn.

1STE AANVULLENDE BEGROTING 1944.

De overweging van de 1ste aanvullende Begroting 1944 in de afdelingen der Staten van Curaçao heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Men beklaagde zich in de afdelingen over de soberheid der toelichting van dit ontwerp. Deze toelichting werd geacht op verschillende punten te wensen over te laten.

In verband met de grote achterstand, welke op meer dan één gebied bij de Administratie van financiën bestaat, en welke bijgewerkt moet worden, werd er in de afdelingen de wenselijkheid van betoogd, het verantwoordelijke Hoofd van die Bestuursafdeling zo spoedig mogelijk te ontlasten van de vele bezigheden, die hij op zich genomen heeft, en die niet tot zijn eigenlijke taak behoren.

In de slotbeschouwingen van de memorie van toelichting deelt het Bestuur mede, dat de totaal uitgaven, waarop bij de aanvang van het komende begrotingsjaar gerekend moet werden, zonder lening, rond ƒ 26.000.000,— belopen. De middelen zullen dus ten minste dit bedrag moeten opbrengen. Enkele leden vonden hierin aanleiding om te vragen of het Bestuur er dan ook rekening mede houdt, dat het dan tijd wordt de extra-heffingen af te schaffen. Andere leden merkten hiertegenover op, dat de verwachting van een opbrengst van ƒ 26.000,000,— volgend jaar, erg optimistisch is.

Men wilde des Bestuurs aandacht vragen voor de vele gaten en kuilen, in verschillende straten en wegen in de bebouwde kom van Willemstad, waarin door de vele regens voortdurend plassen ontstaan en zich broeinesten van vooral muskieten vormen. Tot nu toe is daaraan van Overheidswege niets gedaan. Bepleit werd deze gaten althans met diabaas op te laten vullen.

Ook werd gewezen op de zeer onhygiënische toestand, welke veroorzaakt wordt door de opeenhoping van vuil ter verbranding bij Marie Pompoen, dus boven de wind van de hele Penbuurt. De last, dien de bewoners van die buurt tengevolge daarvan van vliegen hebben is enorm.

Gevraagd werd of het juist is, dat de afval van het abattoir naar Marie Pompoen gebracht wordt, en niet meer op Parera zelf verbrand.

Naar aanleiding van een en ander vroeg men zich af, of het geen tijd wordt een vuilverbrandingsoven aan te schaffen. Het is immers nodig, dat deze verbranding op hygiënische wijze geschiedt.

Verschillende leden zouden gaarne vernemen, of de Bedrijfsboer op Groot Santa Martha regelmatig toezicht houdt op het bedrijf, dat door de Boeren in het Helfrichdorp wordt uitgeoefend, of de houders van andere boerenbedrijven gebruik maken van de hulp en voorlichting van den Bedrijfsboer en of de modelboerderij bezocht wordt door belangstellende boeren.

HET APOSTOLAAT VIERT DE MIS.

De havenaalmoezenier Majoor A. van der Meer O.P. heeft de dageraadsmis van het kerstfeest opgedragen voor de zeelieden van koopvaardij en marine, wien later een feestelijk kerstontbijt in het R.K. Zeemanshuis aan de Klipstraat, alsmede voor elken aanwezige een cadeau, werd aangeboden. De havenaalmoezenier droeg deze H. Mis op in de kapel van het St. Elisabethsgasthuis, waar talloze zeelieden, vooral van de marine, aanwezig waren.

PLECHTIGHEID OP PARERA.

Te middernacht met kerstfeest heeft de hoofdaalmoezenier Pater-majoor A. van der Meer O.P. de Heilige Mis opgedragen in het Noordamerikaanse kamp van Parera. Dit is de eerste maal der historie dat een Nederlands geestelijke de nachtmis aldaar heeft opgedragen. Tot nu toe was er met kerstmis steeds een eigen Noordamerikaanse aalmoezenier. Thans is er alleen een veldprediker, die mede schikkingen getroffen heeft voor de katholieke plechtigheid, welke ook werd bijgewoond door den Gouverneur van Curaçao. De gehele kapel, alsmede de aangrenzende leeszaal was gevuld. Het manvolk zelf zong kerstliederen.

JONG HOLLAND TE CARACAS.

Sportuitslagen van de voetbalwedstrijden te Caracas: Jong Holland — Litoral 4—4; Jong Holland — Deportivo 1—3.

INGENIEUR BAKKER VERLAAT GOUVERNEMENTSDIENST.

Ingenieur Cornelius M. Bakker, die indertijd voor het Gouvernement is uitgekomen ter opmaking van een stadsplan, verlaat op zijn verzoek de Gouvernementsdienst. Naar verluidt zal hij in dienst van de C.P.I.M. gaan. Wat gaat er nu met het stadsplan gebeuren?

KERSTDINER OP ASIENTO.

Het jaarlijks kerstdiner van Asiento te beschrijven zal moeilijk gaan. Nog waren wij niet gezeten, of — herkend als geen Islalieden — werd ons gezelschap op straat gezet.

KERSTVIERING IN HET ZEEMANSHUIS.

Eerste Kerstdag des avonds om 20 uur werd in het overvolle katholieke Zeemanshuis, waar zeelieden van alle nationaliteiten verzameld waren, Kerstavond gevierd. Mejuffrouw Marie Sprockel met haar koortje zong schone Kerstliederen en al gauw was er de Kerststemming. Pater Augustinus van der Meer O.P. hield een toepasselijke tospraak, en de Apostolisch Vicarius Mons. Petrus I. Verriet O.P., die den zeelieden zulk een warm hart toedraagt, hield een ontroerende rede tot allen, die aanwezig waren. Velen waren zeer onder de indruk van deze zo oprechte en van grote liefde getuigende rede. Later op de avond werden de Kerstgeschenken uitgedeeld en bleef men nog geruime tijd gezellig bijeen.

De Tweede Kerstdag zag des avonds om 20 uur weer een vol zeemanshuis. Een jongenskoor van het Sint Thomascollege onder leiding van Frater Vedastus en het parochiële Nederlands Mannen koor van Groot kwartier, zongen Kerstliederen en oogstten een groot succes.

Na dit eerste gedeelte nam de Concordiaband de taak over en al spoedig gingen de benen van de vloer. Het werd een echt gezellige dansavond.

De Kerstdagen werden in het Zeemanshuis op wel zeer waardige en opgewekte wijze gevierd. Tijdens de laatste avond, die gedeeltelijk per radio werd uitgezonden, bracht Pater Augustinus van der Meer O.P. een Kerstgroet aan de zeelieden op zee. Ook de zeelieden in het hospitaal werden niet vergeten. De bekende Juffrouw Nilda Pinto bezocht met haar kanariepietjes de zieke zeelieden en militairen in het Sint Elisabethshospitaal. De kanariepietjes kweelden, dat het een lust was en de zieken amuseerden zich heerlijk. Alle zieken kregen een Kerstgeschenk. Aldus werd geen enkele zeeman vergeten op het feest van Kerstmis.

NIEUWS VAN OVERAL

— Oscar Hurtado Aguilar, de secretaris-generaal van het Volks Bevrijdingsfront in Guatemala, verklaarde aan het dagblad Excelsior in Mexico, dat Adriaan Recinos, de verslagen candidaat voor het Presidentschap in Guatemala, van plan is een revolutie te beginnen tegen zijn tegenstander den huidigen President Juan José Arevelo.

— De Sovjets verklaarden, dat Budapest geheel omsingeld is en dat reeds 9 van de westelijke voorsteden veroverd zijn. De enige weg voor het garnizoen, dat op ongeveer honderduizend man geschat wordt, om te ontsnappen is of door de lucht, waar de Russen verreweg de overhand hebben of over de rivier, die echter onder het vuur ligt van de Russische kanonnen. Beide ontsnappingswegen zijn ware wegen des doods.

— De ministers van buitenlandse zaken der Amerikaanse landen met uitzondering van Argentinië zullen in een conferentie bijeenkomen. Deze conferentie zal gehouden worden vóór de conferentoe der Verenigde Volken over de veiligheid der wereld. Deze mededeling werd gedaan door een hoge beamte te Washington. Binnen enige dagen zal plaats en tijd bekend gemaakt worden. Er is nog niet uitgemaakt of op deze conferentie de positie van Argentinië zal besproken worden. Het is nog niet bekend of de conferentie zal bijeengeroepen worden door een der Amerikaanse Republieken of door de Panamerikaanse Unie. Door het bijeenroepen van deze conferentie wordt tevens Argentinië's verzoek om een conferentie te houden ter verdediging van haar standpunt te niet gedaan.

— Esztergom, de bekende Maria bedevaartplaats van Hongarije werd door de Russen veroverd.

— Churchill deed een persoonlijk beroep op de Helleense partijleiders om hun twisten te staken. Of Hellas een Republiek of een Monarchie zal worden is een Helleense quaestie, verklaarde Churchill. Wij wensen Griekenland het beste. Engeland gebruikt de troepen alleen om de wanorde op te heffen en verkiezingen mogelijk te maken.

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ

De Geallieerde strijdkrachten in Nederland ontmoeten nog steeds vijandelijke patrouilles langs de Maas ten Noorden van Tilburg.

Ten Zuiden van Duren werd het dorp Winden na hevig verzet van den vijand gezuiverd. In de sector van Monschau en Malmedy was het rustig.

De vijand ondernam bij Bullingen een kleine tebenaanval, die geen succes boekte. Er hadden geen veranderingen plaats in onze posities.

Ten Noordwesten van Stavelot ruimden onze eenheden de vijandelijke weerstand op nabij Lagleize. Er werden 150 gevangenen gemaakt.

38 tank 70voertuo s, oh6was. rupsbanden, 8 pantserwagens en 6 stukken geschut met eigen beweegkracht werden buitgemaakt.

Bij Manhay, 16 kilometer ten Zuidwesten van Stavelot deed de vijand een sterke aanval en slaagde er in het dorp te bezetten. Onze troepen deden later een tegenaanval, zodat de toestand hersteld werd alhoewel het dorp in het bezit van den vijand bleef. Onze posities nabij Hotton en Marche bleven behouden niettegenstaande zware druk van den vijand. Enkele vijandelijke tanks en troepentransportwagens rukten vooruit in de richting van Celles. Onze troepen dreven hen terug en vernielden enige tanks. De Duitsers oefenen van alle zijden hevige druk uit op onze troepen te Bastenaken, doch de troepen houden stand en vernielden een groot aantal vijandelijke tanks, die poogden de stad binnen te rukken. Ten Zuidwesten van Bastenaken maakten onze strijdkrachten voortgang naar Cobreville en ten Noorden van Chaumont vinden eveneens de gevechten voortgang. Ten Zuiden van Bastenaken werden de plaatsen Hollange en Tintange van den vijand gezuiverd. Onze strijdkrachten, die vechten in de nabijheid van Aarsdorf bezetten Lultshausen. Bij Eschdorf biedt de vijand hevige weerstand met tanks en infanteriestrijdkrachten evenals in Kehmen en Ringel. Onze troepen bereikten de hogergelegen grond ten Westen van Eppeldorf op 17 kilometer ten Zuiden van Dierich, waar een vijandelijke tegenaanval in de nabijheid van Haller werd afgeslagen en Waldbillig werd genomen.

In het gebied ten Zuiden van Echternach maakten onze troepen eveneens lichte vorderingen.

Zware en middelzware bommenwerpers deden op Dinsdag aanvallen op doelen in het gebied van de strijd en de vijandelijke verbindingslinies achter het front. De bommenwerpers werden op hun vluchten vergezeld door gevechtsvliegtuigen. Gevechtsbommenwerpers vielen vijandelijke verbindingslinies en spoorwegtransporten in het Noorden van Nederland aan.

Andere gevechtsbomenwerpers bombardeerden barakken te Zwolle. Nabij Kleef werden er vijandelijke vliegtuigen op de grond aangevallen.

Een sterke strijdmacht van geëscorteerde zware bomenwerpers deed een hevige aanval op vijandelijke concentraties van troepen, gemechaniseerd materiaal n voorraden in het gebied van St. Vith.

Een groot aantal gevechtsbommenwerpers onderhielden de hele dag aanvallen op de gemechaniseerde strijdkrachten van den vijand. Er werden vele voertuigen vernield of beschadigd, waaronder 857 motorvoertuigenen en 146 pantservoertuigen, een aantal tanks inbegrepen. Andere geëscorteerde zware bommenwerpers bombardeerden 2 spoorwegopslagplaatsen nabij Coblenz en spoorbruggen ten Noorden van Coblenz in de richting van Karlsruhe. Vele locomotieven en spoorwegwagons werden getroffen en de spoorlijn werd op verschillende plaatsen doorgesneden.

Lichte en middelzware bommenwerpers vielen spoorbruggen aan bij Konzkarthaus, Ahrweiler, Munster en Rastatt. Volgens tot nog toe binnen gekomen rapporten werden er gedurende de dag 71 vijandelijke vliegtuigen neergeschoten. 30 van onze gevechtsvliegtuigen en 1 bommenwerper worden vermist.

Onze grondstrijdkrachten maakten geringe winsten in het bosrijke gebied ten Westen van Wissembourg, maar over het algemeen is het in deze sector vrij rustig. In het Zuiden van Vogezen werd een vijandelijke aanval op Turn afgeslagen. (Geallieerd Communiqué (AP) 27.12).

DE BROEDERSTRIJD DUURT VOORT.

De Britten maakten bekend, dat het geschut van de Elas de wapenstilstand verbrak, die tijdens de conferentie der verschillende leiders gehouden zou worden. De Elas schoot op een Brits oorlogsschip en opende het vuur op het hoofdkwartier van de Engels-Griekse marine. Als gevolg hiervan zal het luchtoffensief weder een aanvang nemen.

De gezagsdragers van het Britse leger en van de Elas kwamen overeen, dat er gedurende drie kwartier, wanneer de conferentie zou plaats vinden, geen strijd gevoerd zou worden.

Tien minuten later viel er een granaat van 75 mm. op een afstand van minder dan 200 meter van een Brits oorlogsschip, dat in de haven lag en een tweede anaat kwam even later neer n de nabijheid van het Brits-Helleense Marine hoofdkwartier. De Britten deden onmiddellijk aan de Elas weten, dat zij de wapenstilstand als verbroken beschouwden en dat zij hun offensieve luchtactie zouden hervatten. Het Britse Hoofdkwartier deelt mede, dat er een wapenstilstand van drie kwartier zal worden in acht genomen in de straten waarlangs de afgevaardigden naar de conferentie zullen komen.

Een Britse wacht zal zorgen voor de veiligheid in de conferentiezaal, wanneer de besprekingen vandaag hervat zullen worden. Gisteravond kregen de afgevaardigden hun geweren terug toen zij onder Brits vrijgeleide vertrokken. De gevechten in Athene verslapten gisteren gedurende de dag en de avond aanmerkelijk. De ELAS strijdkrachten deden een kleine aanval op het vliegveld van Hassand (Calamaki- op 8 kilometer van de stad aan de kust. De troepen van de ELAS werden na enkele uren teruggedreven en er werd geen schade aangericht aan vliegtuigen of installaties van de Raf.

De ELAS deed eveneens een kleine aanval op het electrische transformator station in de voorstad Ambilockipoi op 1 kilometer ten Noordoosten van de Britse Ambassade. Het lawaai van deze aanval veroorzaakte het gerucht, dat er een poging werd gedaan om de bewoners van de Ambassade te vermoorden (Athene, (AP) 27.12).

DUITSERS TERUGGEDREVEN.

Duitse tanks en troepentransporten die oprukten in de richting van het Belgische dorp Celles op 6 kilometer van Dinant aan de Maas, werden door Noordamerikaanse troepen teruggedreven, na enige vijandelijke tanks vernield te hebben. Hollange, op 9 kilometer ten Zuiden van Bastenaken en Tintange, op bijna 5 kilometer ten Zuiden van Hollange werden door de Noordamerikaanse troepen van Duitsers gezuiverd.

Deze steden werden waarschijnlijk genomen door een colonne, die naar het Noorden oprukt om Bastenaken te onzetten. (Parijs, (AP) 27.12).

CURAÇAO

DE ENGELSE MARINE IN HET ZEEMANSHUIS.

Eerste Kerstdag om 11 uur des ochtends verzamelde de Engelse Marine, waaronder officieren en minderen, zich in het Katholieke Zeemanshuis ter Kerstviering. Ook alle leden van het Engelse Consulaat waren aanwezig met aan het hoofd de Engelse Consul M. E. Vibert met zijn echtgenote. Het was een zeer gezellige bijeenkomst, waarbij Pater Augustinus van der Meer O.P. het woord voerde en ook de Engelse Consul een hartelijk woord sprak. Bij deze gelegenheid deelde de Engelse Consul ook de volgende boodschap mede:

I am directed bij the Minister of War Transport to convey to you the following message:

„As Minister of War Transport, on behalf of those at home in the United Kingdom, I send heartiest good wishes for Christmas and New Year to Officers and men of Merchant ships, wherever they may be, working in the cause of the United Nations. May next Christmas find you sailing peacefully at sea, your ports, home and families free from enemy threat, and may the understanding and comradeship which have grown up between us during the war endure firmly in days to come. On behalf of the Merchant Navy I send good wishes also and their warmest thanks to all who have helped to see to their welfare and entertainment in ports throughout the world."

Geruime tijd bleef men bijeen. Het was er zeer gezellig en bracht iets van de Kerstviering thuis.

DON BOSCO.

Hedenavond wordt er een feestavond gehouden om 20 uur in het R.K. Zeemanshuis aan de Klipstraat voor de leden van de Onderwijzersvereniging Don Bosco.

VERENIGINGSNIEUWS.

Gisteren had de vlaginwijdingsplechtigheid plaats van de vlag van Jong Suriname. De voorzitter Heidweiller sprak de leden toe en Pater W. M. Brada O.P. wenste namens de K.S.C. geluk. Jong Suriname geeft ook een blad uit, dat getiteld is: Mind your own business.

Laatste nieuws

— De gevechten in het Zuid-Oosten van België nemen in hevigheid toe. Geweldige tankgevechten in de streek ten Noorden van La Roche zijn aan de gang.

— In de afgelopen nacht werden in Parijs 3 personen gedood en 13 gewond door bommen.

— Eisenhower waarschuwde de Duitsers om de buitenlandse arbeiders in Duitsland geen leed te doen. Zeer zware straffen zullen de schuldigen treffen.

ONS KONINKRIJK

IJSSELVALLEI ONDER WATER.

Uit Duitse kranten blijkt, dat de Duitsers de gehele IJsselvallei onder water laten lopen. Nu reeds heeft zich een meer van kilometers breedte gevormd en het water stijgt nog voortdurend.

FRANCIEN WORDT MARVA.

De 22-jarige Francien de Zeeuw, de heldin van Zeeuws Vlaanderen, is de eerste die — in bevrijd Nederland — is toegetreden tot de Marva, het vrijwillig Vrouwenkorps van de Nederlandse Marine. Vóór en gedurende de bevrijding heeft Francien de Zeeuw meer dan eens haar leven gewaagd om de verzetsbeweging te helpen, in haar geboorteplaats Terneuzen, waar zij telefoniste was. In het Hoofdkwartier van de Nederlandse Vloot in Engeland had een korte plechtigheid plaats toen zij toetrad. Zodra zij te Terneuzen hoorde over de vorming van het corps gaf zij zich op. Honderden meisjes volgden haar voorbeeld De moeilijkheid is vooral om de vrijwilligsters naar Engeland te brengen. Francien de Zeeuw kreeg als — beloning voor haar moedig gedrag — een voorrangsvergunning. Zij is nu ongeveer twee weken in Engeland en het hoogtepunt van haar bezoek aan Engeland is wel een gesprek van een uur met Koningin Wilhelmina. Op 9 November werd het verhaal van haar heldhaftig gedrag bekend. Zoals men zich herinnert reisde zij rond om valse distributiekaarten uit te delen aan honderden leden van de verzetsbeweging en ook nam zij actief deel aan het ophalen van wapens van Duitsers die geen zin meer hadden om te vechten (Aneta).

JAN LINZEL. ONDERSCHEIDEN.

Aan Jan Linzel, een Nederlands vliegerofficier werd het Nederlandse oorlogskruis door Hare Majesteit de Koningin verleend, in verband met zijn vastberaden ontsnapping uit Nederland ten einde als gevechtsvlieger bij de Raf dienst te kunnen nemen.

Linzel maakt deel uit van de bemanning van een Spitfire eskader van de tweede tactische luchtmacht, die zijn basis niet ver van Nederland heeft. Linzel, wiens haar, hoewel hij pas 29 jaar oud is, reeds grijs begint te worden, kan nu dezelfde Duitsers openlijk bestrijden, waartegen hij zo lang ondergronds zich verzet heeft. Toen de Duitsers in 1940 de invasie van Nederland begonnen, was Linzel vlieger in een van de 8 vliegtuigen die ter beschikking waren om Den Haag te verdedigen tegen de Luftwaffe.

„Ik dacht eerst dat het maar propaganda was", verklaarde hij aan den reporter, tot dat er 17 bommen rondom ons vielen. Ondanks de kuilen die door de bommen veroorzaakt waren, wist ik toch de lucht in te komen en raakte in gevecht met een Messerchmidt 110 die ik afschoot. In het dijbeen gewond, werd Linzel duizelig maar het gelukte hem toch per parachute het vliegtuig te verlaten: in de koude lucht kwam hij even bij maar verloor kort daarop toch weer het bewustzijn. Twee maanden lang was hij in een Duits hospitaal waarna hij plannen smeedde om naar Engeland te ontsnappen en zich bij de Raf te voegen. Een lid van de ondergrondse beweging wees hem een route aan die hij door Frankrijk moest volgen en met zijn vijven legden zij de reis naar Marseille in 8 dagen af na vele avonturen beleefd te hebben. Maar zij zagen geen kans uit Marseille weg te komen en Linzel moest terugkeren naar Zwitserland van waaruit het hem ten slotte lukte naar Spanje te komen. De Spanjaarden sloten hem in Barcelona in de gevangenis maar ten slotte wist hij naar Portugal te komen van waaruit hij naar Engeland wist te vliegen (Aneta).

VOOR HET NEDERLANDSE KIND.

Veronica Wedgwood, de Engelse schrijfster van het onlangs verschenen boek „William the Silent" heeft aan het comité voor steun aan het Nederlandse kind, de totale opbrengst van haar boek aangeboden (Aneta).

NOG GEEN BENOEMING. ZUIVERINGSCOMMISSIE.

De benoeming van het voorlopige adviserende comité, dat ingesteld werd om de besluiten van de Nederlandse regering inzake de zuivering van de pers, uit te voeren, is voorlopig opgeschort, aangezien enkele vooraanstaande persmensen momenteel niet beschikbaar zijn om in dit comité zitting te nemen. Het zal echter zo spoedig mogelijk aan het werk gaan (Aneta).

De mislukking van het rubberplan.

The United States News heeft het mislukken van het Noordamerikaansche rubber-plan behandeld.

De West ontleend hieraan:

Hoewel er nog steeds niet voldoende ruwe rubber wordt geproduceerd trekt de Noordamerikaanse regering zich terug uit het zogenaamde programma voor het Westelijk Halfrond.

De Rubber Development Corporation, die meer dan 80 millioen dollars kreeg van de Noordamerikaanse regering, tracht haar verliezen te verminderen en de zaken te liquideren.

De oorzaak van het zich terugtrekken van het rubber-front is de mislukking van het programma, dat men zich gesteld had, alsmede het feit, dat de huidige voorraad van ruwe rubber, welke ongeveer honderd duizend ton bedraagt en de importen uit Indië (Hindostan) en Afrika, voldoende zullen zijn gedurende de oorlog.

De voorraad wordt per maand verminderd met 3.000 ton, aangezien men om banden voor zware transport-diensten (heavy-duty tires) te vervaardigen natuurlijke rubber moet mengen met synthetische.

De Amazone.

De grootste teleurstelling, na de samenstelling van het plan om op het Westelijk halfrond een voorraad te vormen van ruwe rubber, had men in Brazilië.

De Rubber Development Corp. gaf millioenen dollars uit om in het stroomgebied van de Amazone de rubberbronnen aan te boren.

Plannen werden gemaakt om honderd duizend tappers (bleders) die jaarlijks vijftig tot honderd duizend ton wilde rubber zouden leveren, naar de wouden te transporteren.

Voorraden werden in grote hoeveelheden verschaft; een vloot van rivier-boten werd in bedrijf gesteld; het oude rubber centrum Manaos werd een „boom-town".

Maar de verwachtingen werden geen werkelijkheid. Slechts 25.000 arbeiders kreeg men mede als bleders en het gevolg hiervan was, dat minder dan 25.000 ton rubber geleverd werd gedurende het afgelopen jaar.

Men schat, dat dit jaar slechts 35.000 ton ruwe rubber het Amazone gebied zullen verlaten.

De RDC heeft als gevolg van een en ander haar contract met de Braziliaanse Regering gewijzigd.

Aan Brazilië wordt nu aangeboden 60 cent (Noordamerikaans) per pond ruwe rubber tegen 45 cent het afgelopen jaar.

Op haar beurt neemt de Braziliaanse regering alle toekomstige ontwikkelingskosten in het Amazone gebied op zich en ontheft de RDC van andere verplichtingen om de productie kosten te stabiliseren.

Haïti.

Een tweede teleurstelling is het mislukken van het Crypostegia programma in Haïti.

Aanvankelijk was de RDC overeengekomen met de Shada, de landbouw corporatie van de Haitiaanse regering om in drie jaar 42 tot 46 millioen dollars uit te geven waarvoor dit jaar drie duizend ton en in 1945 elf duizend ton Crytostegia rubber zou worden geleverd.

De basis van dit programma was het gebruik van de Cryptostegia plant, die na zes tot acht maanden getapt kan worden (de Hevea rubberboom na zes tot acht jaar).

In de maand September van dit jaar hadden 85 duizend akkers gereed moeten zijn om getapt te worden door honderd duizend arbeiders per maand.

De rubber, die geleverd moest worden, zou 60 cent per pond kosten.

Aan het einde van het afgelopen jaar evenwel werd het programma verminderd tot 45 duizend akkers en in Mei van dit jaar werd het contract geannuleerd. Het enige wat nog gedaan zou worden, was het verschaffen van middelen voor verder onderzoek.

Men kwam overeen, dat land, dat niet geschikt was voor Cryptostegia gebruikt zou worden voor de aanplant van voedselgewassen, doch dat die terreinen welke geschikt waren voor de Cryptostegia daarmede beplant zouden worden. De verbouwers werd afzet gegarandeerd zolang de oorlog duurde.

De totale kosten van het nieuwe programma bedroegen ongeveer zes millioen dollars.

Moeilijkheden.

Als men het opgeven van het rubberplan nader beschouwt dan moet men biezondere aandacht schenken aan het volgende.

Het programma werd samengesteld, toen Noord-Amerika gevaar liep alle rubber-bronnen te verliezen en toen het resultaat van het synthetische-rubber plan nog onzeker was.

De synthetische rubber-fabrieken leveren echter een overvloed van materiaal en de importen uit andere streken voornamelijk uit Ceylon en Afrika houden de voorraad op een veilige hoogte.

In Brazilië was het practisch onmogelijk voldoende tappers (bleders) te vinden om van het Amazone gebied een „rubberschuur" te maken.

De kosten om de arbeiders van levensmiddelen enz. te voorzien en het transport van de rubber waren geweldig hoog. Volgens officiële schattingen kostte een pond Braziliaanse rubber wel 1.12 dollar.

In Haïti bleek het, dat men geen Cryptostegia plantjes kon krijgen uit zaad. Men moest planken laten halen uit kwekerijen.

Toen hadden de planten van ziekten te lijden. Tenslotte had men de moeilijkheden met het tappen van de stengels.

De methode om stengels samen te binden en dan te tappen, bleek meer arbeid te vereischen dan het tappen van een enkelen rubberboom.

Deze oorlogs-experimenten hadden tot gevolg, dat men begon te twijfelen aan de mogelijkheid om in vredestrijd op het Westelijk Halfrond rubber te produceeren.

Op dit Halfrond heeft men geen overvloed van goedkoope arbeids krachten zooals in het Verre Oosten en arbeiders moet men hebben om natuurlijke rubber te verkrijgen. van welke bron ook.

Het einde van den oorlog zal waarschijnlijk ook beteekenen het einde van den rubber „boom" tijd in Latijnsch Amerika.

SURINAME

SURINAAMS MEDISCH TIJDSCHRIFT.

Voor de derde maal in de historie van Suriname verschijnt in Paramaribo een tijdschrift dat zich met geneeskunde inlaat. Curaçao heeft zulks nog nimmer gekend. Lang in het verleden, in September 1786 toen een feodaal wereldstelsel nog heerste en Lodewijks hoofd nog niet was geguillotineerd, toen de wereld nog totaal verschilde van heden, publiceerde Dr. J. Vosjen van Engelen een blad „De Surinaamsche Artz" (met een z). Het blad is een der allereerste publicaties in Suriname geweest. Het werd gedrukt, zo zegt de journalistieke historie van Suriname, bij W. H. Poppelman, maar geen biezonderheden zijn er omtrent meer bekend. Er schijnen dertien nummers te zijn verschenen en het duurde honderd en vier en vijftig jaren eer een volgend medisch tijdschrift in Suriname verscheen. Dat was nadat in 1822 de Geneeskundige School aldaar was gesticht en de Societas Fratrum — de Surinaamse Studentenvereniging — een blad „Minerva" oprichtte. Dit verscheen van April 1942 tot Juli 1943. En thans verscheen een nieuw, „De Stethoscoop", aan welk blad wij werkelijk een langer leven wensen. De betekenis van dit blad is allereerst verenigingsorgaan en als zodanig heeft het belang voor een beperkte groep. Maar bij gebrek aan beters zouden wij wensen, dat men hier een onder goede leiding staand blad met medische voorlichting van maakte, zodat het voor Suriname en Curaçao een blad van waarlijk volksbelang zou kunnen worden. Een van de oud-studenten van de Geneeskundige School zou mogelijk de verspreiding ervan op de zes Curaçaose eilanden op zich kunnen nemen. Medische voorlichting, als ditmaal in het hoofdartikel van Dr. A. E. Wolff, is een volksbelang van eerste grotte. Juist nu een Surinaams geneeskundige Edwin van der Kuyp de hygiënische voorzieningen in Curaçao onder zijn toezicht heeft zien gesteld, zou deze er misschien interesse voor kunnen tonen.

De bedoeling van dit nieuwe maandblad, zo zegt de redactionele inleiding, is „voor intellectuelen, steeds een aangename afwisseling te brengen van wetenschap, kunst en sport.

Teneinde een degelijke afwerking van de rubrieken te verzekeren, heeft de redactie een keur van deskundige medewerkers aangezocht. Het is wel duidelijk, dat aan de studenten een ruime plaats in dit blaadje zal worden aangeboden, terwijl ons streven erop gericht zal zijn het aandeel der studenten in dit blaadje steeds hoger op te voeren.

Dit laatste immers lijkt ons bij het steeds toenemend aantal studenten geen onuitvoerbare taak. Wij vertrouwen dat, zodra nodig, er op studenten artikelen steeds opbouwende critiek van ouderen zal komen, opdat ons doel bereikt worde: dat dit blaadje voor de studenten zij een instrument, waardoor ze veel duidelijker, zuiverder en eerder horen kunnen, wat er hapert aan hun denken en voelen; dat de „Stethoscoop" hen een **stethoscoop** zij.

Moge dit blad zijn weg vinden tot het intellectuele publiek in haar [zijn] volste omvang! Worde het maand na maand met steeds stijgende belangstelling ter lezing opgenomen".

Dr. A. E. Wolff, die medische voorlichting beschrijft; wijst op het nut van pamphletten, consultatiebureaux (zoals het Wit-Gele Kruis op Curaçao organiseert) enz. Prof. Dr. A. B. Droogleever Fortuyn schrijft een uitnemend stukje over Levend Wezen en Machine. Minder deskundig op zijn terrein schijnt C. A. Paap te zijn, die in een kort artikel tracht te zeggen, wat proza en poezië is, twee moeilijk definieerbare begrippen waarover toch wel meer te zeggen is dan in dit stukje. S.O.B. (voor S. O. Bergen dien men om zijn afkorting nog niet voor een Pater Benedictijn behoeft aan te zien, maar een der redacteuren van het blad is) beschrijft de ontwikkeling der geneeskunst. Waar ons om opbouwende critiek gevraagd is, zouden wij zeggen — na geadviseerd te hebben in alle artikelen de met twee uitroeptekens eindigende zinnen te hebben afgeschaft -- zulke stukken niet te veel aan de dictaten van de collegezaal te ontleren. Zij worden dan te droog. Wanneer men de materie van de collegezaal op een vlotte wijze beschrijft, krijgt men in zulk een blad meer lezers en daar is het toch om te doen. Ir. J. E. Heesterman beschrijft Medische Wetenschap en Scheikunde, een zeer interessante bijdrage. F. — ons onbekend — schrijft in een stuk over de sport, dat deze het midden houdt tussen spel en ernst en het onbezorgde van het eerste met het gebondene van het tweede verenigt. Sport doet men voor zijn genoegen, aldus F., daarom is beroepssport een contradictie. Bij sport heeft de uitvoerder genoegen aan de handeling zelve, daarom is sport een biezondere wijze van spelen, betoogt de auteur.

H. Stax, medisch student, schrijft over doelmatige voeding en Redacteur S. H. Robles over den bacterioloog Robert Koch.

Al met al een tijdschrift, dat rijk is aan inhoud (en uitroeptekens) en waarvan wij nogmaals zeggen, dat wij het een goede toekomst wensen.